

วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำขึ้นโดยกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และเป็นเวทีเสนอผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นวารสารราย ๔ เดือน กำหนดเผยแพร่ในเดือนเมษายน สิงหาคม ธันวาคม.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์สมชัย บวรกิตติ นายแพทย์สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ นายแพทย์สมชัย นิจพานิช	ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
บรรณาธิการบริหาร	นายแพทย์ประภัสสร เจียมบุญศรี นายแพทย์ถวัลย์ภูมิ ประเสริฐสิริพงศ์	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
บรรณาธิการ	นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์	สถาบันพัฒนาการคุ้มครองการวิจัยในมนุษย์
บรรณาธิการรอง	ดร.เภสัชกรหญิงอัญชลี จุฑะพุทธิ นางวงเดือน จินดาวิณะ นางสาวรัชณี จันทร์เกษ	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.พญ.สมบูรณ์ เกียรตินันท์	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรชยันต์ พิเชียรสุนทร	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรหญิงจิราพร ลิ้มปานานนท์	หน่วยปฏิบัติการวิจัยเภสัชศาสตร์สังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นายแพทย์ประพจน์ เภตราภาค	ที่ปรึกษากรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
รองศาสตราจารย์นายแพทย์ทวี เลหาพันธ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.ยิ่งยง เทาประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
พันตำรวจโทรองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรนฤมล ทองนพเนื้อ	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรสนั่น ศุภธีรสกุล	คณะการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรหญิงศรีจันทร์ พรจิราศิลป์	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรหญิงนพมาศ สุนทรเจริญนนท์	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรหญิงอรุณพร อธิรัตน์	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย อึ้งพินิจพงศ์	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรรัชชัย สุขเศวต	คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวิวัฒนา ทรงจิตสมบูรณ์	คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา โอศิริ	คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ประวิทย์ อัครเสรินทร์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.อุษา กลิ่นหอม	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ดร.เภสัชกรยงศักดิ์ ตันติปัญญา	สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ

ดร.สินธุ์ สโรบล

ดร.มาลี สิทธิเกรียงไกร

เภสัชกรหญิงปราณี ชวลิตธำรง

เภสัชกรหญิงเย็นจิตร เตชะดำรงสิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ วชิรวิฐาน

ดร.วิชัย จันทร์กิติวัฒน์

ดร.ตรีงตา พูลผลอำนาย

ดร.กันยานุช เทาประเสริฐ

แพทย์หญิงอัญชลี ไชยสัจ

นายแพทย์สมชัย โกวิทเจริญกุล

นายแพทย์ประพันธ์ พงศ์คณิตานนท์

นายแพทย์โกสินทร์ ตริรัตน์วีรพงศ์

นายแพทย์ธวัชมน ชนวิริยะ

นายแพทย์ศุภมิตร ชุณหสูทวิชวัฒน์

นายแพทย์ธวัช บูรณถาวรสม

นางสาวรุจิราภ อรรถลิขิต

นางสาวณีย์ กุลสมบูรณ์

นางพรทิพย์ เต็มวิเศษ

นางสาวอุรัจฉัท วิชัยดิษฐ

เภสัชกรหญิงผกากรอง ชวีญ์ข้าว

ผู้จัดการวารสาร

นางภาวนา คุ่มตระกูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ที่ปรึกษากรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ

โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

กรมควบคุมโรค

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

นักวิชาการอิสระ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

Journal of Thai Traditional & Alternative Medicine is owned by the Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine, Ministry of Public Health for the presentation of research works and technical papers on traditional Thai medicine, indigenous medicine and alternative medicine. The journal is published every four months and will be issued on April, August and December.

Editorial Board

Advisors	Somchai Bovornkitti	Contributor, Academy of Science, The Royal Institute
	Suwit Wibulpolprasert	Office of the Permanent Secretary for Public Health
	Somchai Nichpanit	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Executive Editor	Papassorn Chemboonsri	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
	Nattawut Prasertsiripong	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Editor	Vichai Chokevivat	Institute for the Development of Human Research Protections
Associate Editors	Anchalee Chuthaputti	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
	Wongduern Jindawatthana	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
	Rutchanee Chantraket	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Members

Somboon Kiettinun	Faculty of Medicine, Thammasat University
Chayan Pichaensoonthon	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Khon Kaen University
Jiraporn Limpananont	Social Pharmacy Research Unit, Chulalongkorn University
Prapoj Petrakard	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Tawee Laohapan	Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University
Yingyong Taoprasert	Chiang Rai Rajabhat University
Nopdol Thongnopnua	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Srinakharinwirot University
Sanan Subhadhirasakul	Faculty of Traditional Thai Medicine, Prince of Songkla University
Srichan Phornchirasilp	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Mahidol University
Noppamas Soonthornchalernnont	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Mahidol University
Arunporn Itharat	Faculty of Medicine, Thammasat University
Wichai Eungpinichpong	Faculty of Associated Medical Science, Khon Kaen University
Thongchai Sooksawate	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University
Sriwattana Songchitsomboon	Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University
Sunanta Osiri	Faculty of Abhaibhubejri Thai Traditional Medicine, Burapha University
Pravit Akarasereenont	Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University
Usa Klinhom	Faculty of Science, Mahasarakham University
Yongsak Tantipidok	Society and Health Institute

Sin Sarobon

Malee Sittikreangkrai

Pranee Chavalittumrong

Yenchit Techadamrongsin

Pichet Wechvithan

Vichai Chankittiwat

Trungta Poolpolamnuay

Kanyanoot Taoprasert

Anchalee Chaiyasuj

Somchai Kowitchalerngul

Prapan Pongkanitanont

Gosin Triratveerapong

Tanawat Tanawiriya

Supamit Choonsoottiwat

Tawach Buranathawornsom

Rujinart Adthasit

Saowanee Kulsomboon

Pornthip Termviset

Aurutchat Vichaidit

Pakakrong Kwankhao

Maejo University

Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University

Department of Medical Sciences

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Rajamangala University of Technology Isan Sakonnakhon Campus

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Office of the Permanent Secretary for Public Health

Chiang Rai Rajabhat University

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Sirindhorn National Medical Rehabilitation Centre

Pranangkla Hospital

King Chulalongkorn Memorial Hospital Thai Red cross Society

Department of Disease Control

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Freelance Scientist

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Chao Phya Abhaibhubejhr Hospital

Journal Manager

Pawana Khumtrakul

Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine